

ब्रिटिश सरकारकडून भारतात परत
आणलेली छत्रपती शिवाजी महाराजांची
वाघनखे “शिवशस्त्रशौर्य” प्रदर्शनाकरीता
जिल्हास्तरीय समिती गठित करणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.२६७/सां.का.३

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : - १७ जानेवारी, २०२४

वाचा : संचालक पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालय संचालनालय मुंबई यांचे जा.क्र.संग्रह/

छ.शिवाजीमहाराज/ वाघनखे/ २०२३/ २९३२, दिनांक ०२.११.२०२३ चे पत्र.

प्रस्तावना :-

छत्रपती शिवाजी महाराजांची वाघनखे ही इतिहासाचा अमूल्य ठेवा असून त्यांच्याशी राज्यातील जनतेच्या भावना निगडित आहेत. ही वाघनखे इंग्लंड येथून देशात परत आणण्याचे नियोजित आहे. दि.०१.११.२०२३ रोजी प्रधान सचिव, सांस्कृतिक कार्य यांच्या अध्यक्षतेखाली छत्रपती शिवाजी महाराजांची वाघनखे भारतात परत आणण्यासंदर्भात मार्गदर्शक समितीची बैठक संपन्न झाली. त्यात ब्रिटिश सरकारकडून भारतात परत आणलेली छत्रपती शिवाजी महाराजांची वाघनखे “शिवशस्त्रशौर्य” प्रदर्शनाकरीता जिल्हास्तरीय समिती गठित करणेबाबत चर्चा झाली. त्यानुसार वरील प्रयोजनासाठी मुंबई, सातारा, कोल्हापूर व नागपूर या जिल्ह्यांसाठी जिल्हास्तरीय समिती तसेच मुंबई शहर या जिल्ह्यासाठी स्वतंत्र जिल्हास्तरीय समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

या शासन निर्णयान्वये ब्रिटिश सरकारकडून भारतात परत आणलेली छत्रपती शिवाजी महाराजांची वाघनखे “शिवशस्त्रशौर्य” प्रदर्शनाकरीता सातारा, कोल्हापूर व नागपूर या जिल्ह्यांसाठी खालीलप्रमाणे जिल्हास्तरीय समिती गठित करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	समिती सदस्यांचे नाव	पदनाम
१.	जिल्हाधिकारी, सातारा/ कोल्हापूर/ नागपूर	अध्यक्ष
२.	पोलीस आयुक्त, नागपूर व पोलीस अधिक्षक, सातारा/ कोल्हापूर	सदस्य
३.	अधिक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सातारा/ कोल्हापूर/ नागपूर	सदस्य

४.	शिक्षणाधिकारी, सातारा/ कोल्हापूर/ नागपूर	सदस्य
५.	माहिती व जनसंपर्क अधिकारी, सातारा/ कोल्हापूर/ नागपूर	सदस्य
६.	अभिरक्षक, मध्यवर्ती संग्रहालय, नागपूर व सहायक अभिरक्षक, सातारा / कोल्हापूर	सदस्य सचिव

०२. या समितीची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे राहिल. :-

- छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या वाघनखाच्या संदर्भात “शिवशस्त्रशौर्य” प्रदर्शन आयोजित करणे.
- जिल्ह्यातील आवश्यक त्या सर्व विभागामध्ये समन्वय ठेवणे.
- प्रवास व प्रदर्शनादरम्यान सुरक्षा पुरविणे.
- छत्रपती शिवाजी महाराजांची वाघनखाच्या संदर्भात “शिवशस्त्रशौर्य” प्रदर्शनाकरीता आवश्यक असलेल्या सर्व बाबी विचारात घेवून प्रदर्शनासाठीचा स्थळ व्यवस्थापन आराखडा तयार करणे.
- छत्रपती शिवाजी महाराजांची वाघनखाच्या संदर्भात “शिवशस्त्रशौर्य”चा शालेय स्तरावर प्रसार करणे.
- छत्रपती शिवाजी महाराजांची वाघनखाच्या संदर्भात “शिवशस्त्रशौर्य” प्रदर्शनाची माहिती व प्रसार करणे. उदा. राज्य परिवहन महामंडळाच्या वाहनांवर भितीपत्रे लावणे, वर्तमानपत्रात प्रसिद्धी देणे इ.

०३. तसेच छत्रपती शिवाजी महाराजांची वाघनखे लंडनवरून सर्वप्रथम मुंबई येथे आणण्याचे नियोजित आहे. त्यामुळे मुंबई जिल्ह्याकरीता उपरोक्त प्रयोजनासाठी स्वतंत्र समिती गठीत करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	समिती सदस्यांचे नाव	पदनाम
१.	श्री. सव्यसाची मुखर्जी, महासंचालक, छत्रपती शिवाजी महाराज वस्तुसंग्रहालय, मुंबई	अध्यक्ष
२.	पोलीस आयुक्त, मुंबई यांचे प्रतिनिधी	सदस्य
३.	संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई	सदस्य
४.	सहायक संचालक, पुरातत्व विभाग, रत्नागिरी	सदस्य
५.	उप संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई	सदस्य सचिव

या समितीची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे राहिल. :-

- जिल्ह्यातील आवश्यक त्या सर्व विभागामध्ये समन्वय ठेवणे.
- प्रवास व प्रदर्शनादरम्यान सुरक्षा पुरविणे.

- iii. छत्रपती शिवाजी महाराजांची वाघनखाच्या संदर्भात “शिवशस्त्रशौर्य” प्रदर्शनाकरीता आवश्यक असलेल्या सर्व बाबी विचारात घेवून प्रदर्शनासाठीचा स्थळ व्यवस्थापन आराखडा तयार करणे.
- iv. छत्रपती शिवाजी महाराजांची वाघनखाच्या संदर्भात “शिवशस्त्रशौर्य” चा शालेय स्तरावर प्रसार करणे.
- v. छत्रपती शिवाजी महाराजांची वाघनखाच्या संदर्भात “शिवशस्त्रशौर्य” प्रदर्शनाची माहिती व प्रसार करणे. उदा. राज्य परिवहन महामंडळाच्या वाहनांवर भिक्तीपत्रे लावणे, वर्तमानपत्रात प्रसिद्धी देणे इ.
- vi. छत्रपती शिवाजी महाराजांची वाघनखाच्या संदर्भात “शिवशस्त्रशौर्य” प्रदर्शन आयोजित करणे.

०४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०११७१६३९१२९८२३ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा राऊत)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मंत्री (सां.का.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. प्रधान सचिव, सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३. उप सचिव (सां.का.३) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
४. जिल्हाधिकारी, सातारा/ कोल्हापूर/ नागपूर
५. पोलीस आयुक्त, मुंबई व नागपूर
६. पोलीस अधिक्षक, सातारा/ कोल्हापूर
७. श्री. सव्यसाची मुखर्जी, महासंचालक, छत्रपती शिवाजी महाराज वस्तुसंग्रहालय, मुंबई
८. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालय संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
९. उप संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई
१०. सहायक संचालक, पुरातत्व विभाग, रत्नागिरी
११. अधिक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सातारा/ कोल्हापूर/ नागपूर
१२. शिक्षणाधिकारी, सातारा/ कोल्हापूर/ नागपूर
१३. माहिती व जनसंपर्क अधिकारी, सातारा/ कोल्हापूर/ नागपूर
१४. अभिरक्षक, मध्यवर्ती संग्रहालय, नागपूर
१५. सहायक अभिरक्षक, सातारा / कोल्हापूर
१६. निवड नस्ती, सां.का.३